

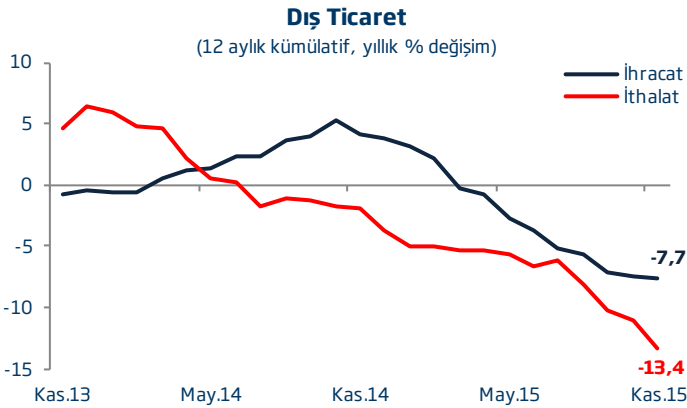
Dış Ticaret Dengesi - Kasım 2015

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Ocak-Kasım döneminde dış ticaret açığı %25 daraldı.

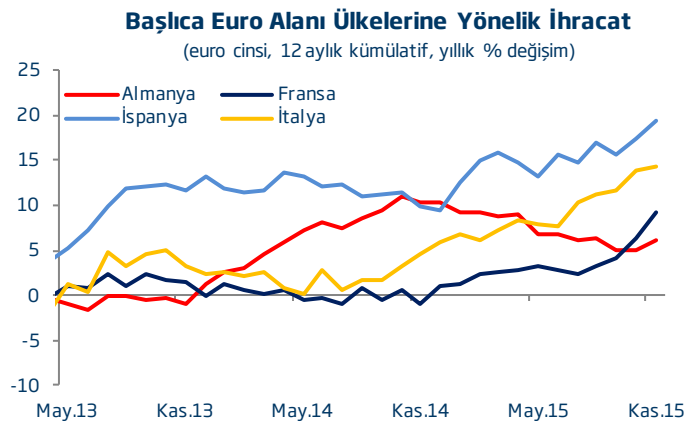
Dış ticaret açığındaki daralma eğilimi Kasım ayında da sürmüştür. İhracat yıllık bazda %10,2 düşerken, ithalat da %25,3 oranında azalarak art arda 15. ayında gerilemiştir. Böylece, dış ticaret açığı Kasım'da yıllık bazda %50'ye yakın iyileşerek 4,2 milyar USD düzeyinde gerçekleşmiştir. Yılın ilk 11 aylık döneminde de geçtiğimiz yıla kıyasla dış ticaret açığı %25 oranında daralmıştır.

Kasım ayında en fazla ihracatı yapılan ilk 10 üründen 9'unda gerileme kaydedilirken, sadece birinci sırada yer alan motorlu kara taşıtları ihracatı artış göstermiştir. Bu dönemde, emtia fiyatlarındaki düşüş paralelinde demir-çelik ve mineral yakıtlar-yağlar ihracatında kaydedilen %30'u aşan düşüşler ise ihracattaki olumsuz performansta belirleyici olmuştur.

Euro Alanı'na ihracat euro bazında artmaya devam ediyor.

Euro Alanı ülkelerine yapılan ihracat üzerinde EUR/USD paritesindeki gelişmeler etkili olmaya devam etmiştir. Euro bazında bölgeye gerçekleştirilen ihracat Kasım'da yıllık bazda %13,8

Dış Ticaret Dengesi

	Kasım		Değişim (%)	Ocak-Kasım		Değişim (%)
	2014	2015		2014	2015	
İhracat	13,1	11,7	-10,2	144,3	132,2	-8,4
İthalat	21,4	16,0	-25,3	220,4	189,2	-14,1
Dış Ticaret Dengesi	-8,3	-4,2	-49,1	-76,0	-57,0	-25,0
Karşılama Oranı (%)	61,1	73,5	-	65,5	69,9	-

oranında artış kaydederken, dolar bazında %2 azalmıştır. Bu dönemde, euro bazında İspanya'ya yapılan ihracat %24,2 oranında artarken, Almanya, Fransa ve İtalya'ya yapılan ihracat da %10'un üzerinde yükselmiştir.

24 Kasım'da Türkiye tarafından Rus savaş uçağının düşürülmesinin ardından yaşanan gerginliğin ekonomik etkilerinin 2016 yılıyla birlikte belirginleşmesi beklenirken, Rusya'daki ekonomik kriz dolayısıyla ülkeye yapılan ihracatta kaydedilen düşüş Kasım ayında %36,8 olmuştur.

Fasillara Göre İthalat (milyar USD)

Fasıllar	Kasım		Ocak-Kasım	
	2014	2015	2014	2015
Mineral Yakıtlar ve Yağlar	4,4	2,6	50,5	34,8
Kazanlar Makinalar	2,4	2,0	25,2	23,0
Elektrikli Makine	1,6	1,5	16,2	16,0
Motorlu Kara Taşıtları	1,6	1,5	13,9	15,9
Demir Çelik	1,4	1,1	16,2	13,7
Diğer	10,0	7,3	98,4	85,8
Toplam İthalat	21,4	16,0	220,4	189,2

Enerji faturası gerilemeyi sürdürüyor.

Kasım ayında ithalatta gözlenen düşüş fasılların geneline yayılmıştır. Enerji fiyatlarındaki gerileme paralelinde mineral yakıtlar ve yağlar ithalatındaki daralma devam etmiştir. Kasım'da yıllık bazda ithalatta kaydedilen düşüşün yaklaşık üçte biri (1,8 milyar USD) söz konusu fasıldaki gerilemeden kaynaklanmıştır. Aynı dönemde parasal olmayan altın ithalatındaki 1,8 milyar USD tutarındaki azalma da ithalattaki düşüşü önemli ölçüde desteklemiştir. Ana sanayi gruplarına göre incelendiğinde de ara malı ithalatındaki yıllık düşüşün Kasım ayında ivme kazandığı görülmektedir. Emtia fiyatlarındaki aşağı yönlü seyrin etkisiyle sanayi için işlem görmüş/görmemiş hammadde ithalatının daralması, bu gelişmede belirleyici olmuştur.

Beklentiler...

2015'te iktisadi faaliyetin ılımlı bir görünüm sergilemesi ve başta enerji olmak üzere emtia fiyatlarının gerilemesi dış ticaret açığının daralmasında etkili olmuştur. 2016 yılında ise, iç talep koşullarındaki iyileşmenin ithalat artışını destekleyebileceği, buna karşılık jeopolitik riskler nedeniyle çevre ülkelere gerçekleştirilen ihracatın baskı altında kalabileceği tahmin edilmektedir. Bu çerçevede, önümüzdeki yıl dış ticaret açığının 2015 yılına kıyasla bir miktar genişleyebileceğini, ancak yönetilebilir seviyelerde kalacağını öngörüyoruz.

Kaynak: TÜİK, Datastream

Dış Ticaret Dengesi - Kasım 2015

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü**İzlem Erdem - Bölüm Müdürü**

izlem.erdem@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü

alper.gurler@isbank.com.tr

Hatice Erkiletlioğlu - Müdür Yardımcısı

hatice.erkiletlioglu@isbank.com.tr

İlker Şahin - Uzman

ilker.sahin@isbank.com.tr

Eren Demir - Uzman Yrd.

eren.demir@isbank.com.tr

Mustafa Kemal Gündoğdu - Uzman Yrd.

kemal.gundogdu@isbank.com.tr

Gamze Can - Uzman Yrd.

gamze.can@isbank.com.tr

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.